

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра терапії, реабілітації та морфології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ З БОЙОВИМИ ТРАВМАМИ

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»
Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фізична терапія з бойовими травмами
Викладач	Петрик Ольга Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380982255898
E-mail викладача	olha.zastavna@pnu.edu.ua
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn-pnu.edu.ua
Консультація, відпрацювання н/б та негативних оцінок	Середа 13.30-16.30
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Фізична терапія з бойовими травмами» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка займає чільне місце і важливу роль у підготовці фахівців в галузі охорона здоров'я спеціальності Терапія та реабілітація, забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей у майбутніх бакалаврів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни є формування у студентів уявлень про основні методи, засоби та сучасні технології фізичної терапії; ознайомити студентів з теоретичними основами ерготерапії; розкрити особливості організації реабілітаційних заходів у реабілітаційних закладах, в умовах медичних та реабілітаційних установ. Використовувати отримані знання та навички для раціональної побудови процесу реабілітації, для встановлення оптимальних термінів відновлення. Діагностика і прогнозування є результатом обстеження і оцінки, на основі знань з формування фізичної терапії та використання інструменти оцінювання для подальшого складання програми реабілітації після бойових пораненнях.</p> <p>Цілі курсу дисципліни «Фізична терапія з бойовими травмами» сформувати наукові уявлення про анатомічні основи функціональної діяльності всіх систем організму людини як єдиного цілого у взаємозв'язку з оточуючим середовищем, розвивати вміння аналізувати будову, топографію, походження органів залежно від виконуваних ними функцій, розуміти об'єднуючу роль нейрогуморальної регуляції у забезпеченні цілісності людського організму, його вікові зміни.</p> <p>В результаті вивчення дисципліни студент повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критичне мислення та аналіз: Здатність оцінювати стан пацієнта, розуміти характер і наслідки травм. 	

<ul style="list-style-type: none"> - • Комунікація: Навички ефективного спілкування з пацієнтами та міждисциплінарною командою. - • Етичність: Розуміння етичних аспектів роботи з пораненими, зокрема з ветеранами та цивільними, які пережили травматичний досвід. - • Стресостійкість: Здатність працювати в емоційно складних умовах. - • Мотивація до постійного навчання: Уміння працювати з актуальними науковими джерелами та вдосконалювати професійні знання. - Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - Оцінка стану пацієнта • Проведення фізичного обстеження, оцінка рухових функцій та обмежень. • Визначення наслідків травм: • Опорно-рухового апарату. • Центральної та периферичної нервової системи. • Впливу психологічного стану на фізичну реабілітацію..

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

Програмні результати навчання(ПРН):

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 360 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16 год

Семінарські заняття/практичні, лабораторні		44 год		
Самостійна робота		120 год		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий	
ІV-ІV	Терапія та реабілітація	ІІІ	Нормативна	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		практичні	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Предмет і завдання фізичної терапії, ерготерапії. Принципи та засоби фізичної терапії, ерготерапії		2	4	16
Тема 2. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при травмах.		2	6	14
Тема 3. Програма інтенсивної реабілітації пацієнтів.		2	6	16
Тема 4. Ведення та реабілітація пацієнтів після ампутацій нижніх кінцівок		2	6	14
Тема 5. Ерготерапія та фізична терапія при опіках верхніх кінцівок		2	6	16
Тема 6. Ерготерапія та фізична терапія при ампутації верхніх кінцівках		2	6	14
Тема 7. Фізична терапія, ортезування верхніх кінцівок після травматичного ураження		2	6	10
Тема 8. Сучасні технології у фізичній терапії та ерготерапії		2	4	20
ЗАГАЛОМ		16	44	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.			
	Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання лабораторних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час іспиту. Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).			

	Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи) практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	задовільно
	50 – 59	E	
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, на занятті та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі		
Лабораторні заняття	50 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 50 балів впродовж лабораторних занять (письмові роботи, усні відповіді)		
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен Форма здачі: очний		
7. Політика навчальної дисципліни			
Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника		

	(введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf .
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf . Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf .

8. Рекомендована література

Основна

1. Основна література

1. Kisner, C., & Colby, L. A. Therapeutic Exercise: Foundations and Techniques. — 7th ed. — F.A. Davis Company, 2021.
 2. O’Sullivan, S. B., Schmitz, T. J., & Fulk, G. D. Physical Rehabilitation. — 7th ed. — F.A. Davis Company, 2019.
 3. Magee, D. J. Orthopedic Physical Assessment. — 6th ed. — Elsevier, 2014.
 4. DeLisa, J. A., & Gans, B. M. Physical Medicine and Rehabilitation: Principles and Practice. — 5th ed. — Lippincott Williams & Wilkins, 2010.
2. Література за напрямками
- 2.1. Реабілітація бойових травм
1. Hatzimanouil, D. K., & Apostolopoulos, A. P. Physiotherapy in Combat-related Injuries. — Military Medicine Journal, 2020.
 2. Cohen, S. P., Sultana, S., & MacVicar, J. Pain Management in the Military Setting. — Pain Medicine, 2021.
- 2.2. Нейрореабілітація
1. Lundy-Ekman, L. Neuroscience: Fundamentals for Rehabilitation. — 5th ed. — Elsevier, 2018.
 2. Dobkin, B. H. Rehabilitation After Traumatic Brain Injury. — Nature Reviews Neurology, 2020.
- 2.3. Робота з посттравматичними стресовими розладами (ПТСР)
1. Bisson, J. I., Cosgrove, S., Lewis, C., & Roberts, N. P. Post-traumatic stress disorder. — The Lancet, 2021.
 2. Caddick, N., & Smith, B. Exercise as a Treatment for PTSD: A Review of the Literature. — Journal of Traumatic Stress, 2018.
3. Додаткова література
1. WHO. Guidelines on Rehabilitation in Health Systems. — World Health Organization, 2017.
 2. NICE. Rehabilitation After Traumatic Injury: Guidelines. — National Institute for Health and Care Excellence, 2020.
 3. Journal of Rehabilitation Research and Development.
 4. Military Medicine Journal.
4. Українські джерела
1. Литовченко, І. Г., Колобов, Л. І. Фізична терапія та реабілітація: методичний посібник. — Київ: Медична академія, 2020.
 2. Протоколи МОЗ України щодо реабілітації військовослужбовців. — Київ: Міністерство охорони здоров’я України, 2023.

Розробник:

Кандидат наук фіз.вих. та спорту, доцент
кафедри терапії, реабілітації
та морфології

Ольга ПЕТРИК